

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Produsent: Langnes Marmorbrudd AS N-6490 EIDE NORGE	Telefon: 71 29 98 50 Telefaks: 71 29 98 51
---	---

Produktidentifikasjon

Produktnavn: Nordisk Hvit

Kjemisk navn: Kalsiumkarbonat (CaCO_3)

Synonymer: Knust marmor, landbrukskalk

Deklarasjonsansvarlig: KJE

2. PRODUKTSAMMENSETNING

Nr.	Kjemisk sammensetning	CAS nr.	Kons., masse-%	Symbol / Farebetegnelser
1	Kalsiumkarbonat (CaCO_3)	1317-65-3	- 98%	n.a.
2	Magnesiumkarbonat (MgCO_3)	546-93-0	- 1%	n.a.
3	Jern(III)oksid (Fe_2O_3)	1309-37-1	- 0,1%	n.a.
4	Kvarts (SiO_2)	14808-60-7	- 0,6%	Xn
5 Partikkelstørrelse: 0-2 mm, 0-3 mm, 1-3 mm, 2-4 mm, og andre.				
Forklaring: n.a. = ikke aktuelt, Xn = skadelig				

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Humaneksponering: Produktet utgjør liten eller ingen fare for menneskelig helse, men kan forårsake irritasjon, liksom andre ubehagelige støv.

Produktet er ikke antennelig.

Miljø: Produktet utgjør ikke noen fare for miljøet.

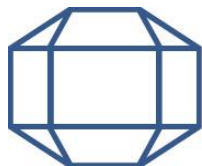
4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Innånding: Omfattende innånding kan gi pustebesvær.

Svelging: Hvis store mengder av dette materialet er svelget, gi store mengder vann eller melk for å drikke, unngå brekninger.

Hudkontakt: Vask med såpe og vann.

Øyekontakt: Kan forårsake øyeirritasjon. Skyll straks med vann i 10-15 minutter. Hold øynene åpne..

5. TILTAK VED BRANNSLOKNING

Brann- og eksplosjonsfare: Ikke brennbart. Produktet vil avgi karbondioksid (CO₂) ved sterk oppvarming, og det fungerer som et slokningsmiddel.

Valg av slokningsmiddel gjøres på grunnlag av hva som lagres i nærheten.

Generelt: Ved brann skal fullt beskyttelsesutstyr benyttes.

Annen informasjon: Nedbrytning av produktet ved sterk hete/brann vil danne kalsiumoksid (CaO) og karbondioksid (CO₂). Unngå kontakt med kalsiumoksid, en korrosiv forbindelse.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Personlige vernetiltak: Unngå hudkontakt og innånding av støv. Bruk beskyttelsesklær hvis nødvendig.

Miljøforholdsregler: Ingen spesielle vernetiltak er nødvendige. Produktet er bare svakt løselig i vann og vil til slutt synke til bunns.

Opprenskningsmetoder: Samle opp så mye som mulig vha. mekaniske hjelpemidler (industriell støvsuger osv.) Vask området etterpå. Unngå kontakt med syrer.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Håndtering: Bruk tilstrekkelig ventilasjon. Minimer støv. Unngå innånding, hud- og øyekontakt.

Lagring: Lagre fine graderinger på en tørr plass. Må ikke komme i kontakt med syrer.

8. EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

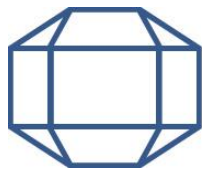
Administrative normer: Total støvmengde: 10 mg/m³ ó Inhalerbart støv: 5 mg/m³

Åndedrettsvern: Gassmaske kan være nødvendig, filter B (grått) eller støvfilter Iib (p2).

Håndbeskyttelse: Vernehansker skal benyttes.

Hudbeskyttelse: Beskyttelsesklær skal benyttes ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

Øyebeskyttelse: Ansiktsbeskyttelse skal benyttes ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Utseende: Pulver, sand, grus, singel, småstein osv.

Farge: Gråaktig hvit

Lukt: Luktfri

Løselighet: Løselig i fortynna syrer. Vannløselighet: 0,014 g/l (20 °C), 0,018 g/l (75 °C)

Materialdensitet g/cm³: 2,7

pH i løsning: pH ca. 8,5-9,5 (10% vannløsning)

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet: Stabilt under vanlige forhold for bruk og lagring.

Farlige nedbrytningsprodukter: Ved oppvarming (825 °C) blir det avgitt kalsiumoksidrøyk, og karbondioksid blir frigjort, som kan fortrenge oksygen (fare for kvelning).

Uforenlige lagringsbetingelser: Syrer, fluorforbindelser, hydrogenmagnesiumforbindelser.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Toksikologiske data for kalsiumkarbonat: Oral effekt rotte LD50: 6450 mg/kg. Øyeirritasjon: rbt-verdi 0,75 mg/24 timer: Alvorlig. Hudirritasjon: rbt-verdi 500mg/24 timer: Moderat.

Epidemiologi: Ikke påvist

Teratogenisitet (misdannelser): Ikke påvist

Reproduksjonseffekter: Ikke påvist

Neurotoksisitet: Ikke påvist

Mutagenisitet (arvestoffsendringer): Ikke påvist

12. MILJØOPPLYSNINGER

Generelt: Produktet utgjør ikke noen fare for miljøet

Mobilitet: Spres som andre støv. Ikke flyktig.

Nedbrytbarhet: Går i oppløsning i kontakt med sure forbindelser.

Bioakkumulativt potensial: Ingen bioakkumulasjon.

LC₅₀ fisk 96 timer > 10 000 mg/l

LC₅₀ Daphnia 49 timer > 1 000 mg/l

LC₅₀ alger 72 timer > 200 mg/l

Annen informasjon: Utslipp til vannsystemer vil forårsake svak økning i alkalinitet.

13. FJERNING AV RESTER OG AVFALL

Destruksjon er ikke nødvendig. Materialet kan tilføres jord i samsvar med lokale og nasjonale reguleringer

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Generelt: ikke farlig gods.

Ikke regulert.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Sammensetning: Kalsiumkarbonat (CaCO_3)

Jern(III)oksid (Fe_2O_3)

Magnesiumkarbonat (MgCO_3)

R-setninger: Ingen

S-setninger: Ingen

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Bruksområder: Produktet er brukt for flere forskjellige industrielle, miljø- og landbruksformål.

Dato: 10.03.2009

Signatur:

Inge Langnes